

ISSN 2521-1366 (Online), ISSN 2415-802X (Print)

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

***Альманах
наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства***

Випуск 18

Засновано у 2003 році

Рівне – 2018

ББК 71.0
А 43
УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології та музеєзнавства. Вип. 18 / За ред. проф. В. Г. Виткалова. Рівне: РДГУ, 2018. 195 с.

Головний редактор:

Виткалов С.В. – доктор культурології, професор, культурології та музеєзнавства РДГУ

Редакційна колегія:

- Волков С.М.** – доктор культурології, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту культурології НАМУ
- Виткалов В.Г.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ (заступник головного редактора, відповідальний секретар)
- Випих-Гавронська А.** – доктор мистецтвознавства (габілітований), професор, проректор відділу розвитку Академії ім. Я. Длугоша (Польща)
- Петрова І.В.** – доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурно-дозвілєвої діяльності КНУКіМ
- Єфіменко А.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор Українського Вільного університету (Мюнхен, Німеччина)
- Пелех Ю.В.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор із науково-педагогічної та навчально-методичної роботи РДГУ
- Потанчук Т.В.** – доктор педагогічних наук, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу РДГУ
- Круль П.Ф.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри теорії та історії виконавського мистецтва ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка»
- Кушнарєнко Н.М.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор із наукової роботи ХДАК
- Постоловський Р.М.** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ
- Сабадаш Ю.С.** – доктор культурології, професор кафедри культурології та інформаційної діяльності Маріупольського державного університету
- Стоколос Н.Г.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства і теології Національного університету „Острозька академія”
- Костюк Л.К.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ, керівник СНТ «Афіна»
- Швецова-Водка Г.М.** – доктор історичних наук, професор кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи РДГУ
- Яремко-Супрун Н.О.** – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичного фольклору РДГУ

Рецензент:

Гончарова О.М. – доктор культурології, професор Київського національного університету культури і мистецтв

Науковий редактор і упорядник випуску – **проф. Виткалов В.Г.**

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Paris, FRANCE):
ISSN 2521-1366 (Online), ISSN 2415-802X (Print)

Видання індексується Google Scholar, РИИЦ (РФ), Index Copernicus (Польща), «Cosmos» (США) та «Research Gate» (Німеччина)

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 11 від 24.11.2017 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

are educed in the format of infotainment.. basic tendencies at that, special value the new methods of serve of information acquire it is Separately reflected as inculcating the newest digital technologies, using riches of expressive facilities, the workers of television constantly extend and diversify the methods of serve of information.

Key words: infoteynment, television genres, television programs.

UDC 7.08:097'06

THE PHENOMENON OF INFOTAINMENT IS IN TELECASTS

Chernaya Christina – teacher of department of direction and actor mastery of faculty of theatrics of the Kyiv national university of culture and arts, Kyiv

The aim A research aim is conditioned by large interest in the use of methods and receptions in the telecasts of format of infotainment. The concept of infotainment. is in this context examined, his phenomenon is investigated, research.

Research methodology. Methodology eight main publications on a theme of the use of elements of game Were considered at telecasts among that there are scientific magazines and newspaper articles.

Results. It is educed that the use of інфотейнменту and game in the process of creation of telecasts, and also televisional technologies and креативні receptions of survey and editing. have large popularity in mass medias. Receptions and methods, that use in the process of survey, allow to overcome a break between an anchorman and audience, give an opportunity to feel participating to the spectator, to that takes place on the screen

But, technological професіоналізм in the investigated programs does not compensate the shortage of conceptual, rhetorical, aesthetic professionalism. Технологічні of інновації substitute for обмірковування problems, choice of exact words for her репрезентації. Tongue and vivid space is saturated by casual, working words and offenses. In the total якість goes down продукції and general рівень requirements to професії. Such lines, in that or other мiпi, inherent to the products of the investigated genre.

Novelty. Scientific novelty At terms, when a man is under pressure of information, feels some overload and fatigue, special value, for television new methods acquire serves of information, which allow to overcome the state of anxiety of spectator before new information.

The practical significance. At terms, when a man is under pressure of information, feels some overload and tiredness, special value for television new methods acquire serves of information, that allow to overcome the state of anxiety of spectator before new information. For today the features of the use of elements of playing modern telecasts were investigational not in a complete measure, partly. It was therefore made decision to investigate the use of game television.

Key words: «infoteynment», «TV genres», «TV room», «entertainment», «game», «spectacle», «television program», «information».

Надійшла до редакції 5.11.2018 р.

УДК 780.8:780.647.2:78.03(430)

ПЕРЕКЛАДЕННЯ БАРОКОВОЇ ОРГАННОЇ МУЗИКИ ДЛЯ БАЯНА: НА ПРИКЛАДІ ОРГАННОЇ ТОКАТИ І ФУГИ РЕ-МІНОР Й.С.БАХА

Лахтюк Іван Ростиславович – здобувач вищої освіти II освітнього ступеня «Магістр», Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
sergiy_vsv@ukr.net

Проведено порівняльний аналіз трьох перекладень для баяна (В. Бесфамільнова для готово-виборного баяна, Ф. Ліпса для виборного баяна, О. Толмачова для баяна з лише з готовою системою) одного з найвідоміших органних творів – Токати і фуги ре-мінор Й. С. Баха. Висвітлені закономірності та відмінності в даних перекладеннях, що стосуються перенесення фактури, реєстрування, переосмислення штрихів, динамічних відтінків, артикуляції. Виведені принципи та вказані прийоми, що використовуються при пристосуванні органних творів епохи бароко для виконання на баяні.

Ключові слова: баян, органна музика, епоха бароко, Й. С. Бах, Токата і fuga ре-мінор, В. Бесфамільнов, Ф. Ліпс, О. Толмачов, перекладення для баяна.

Постановка проблеми. Баян – відносно «молодий» музичний інструмент. Його попередником була діатонічна гармоніка, створена у першій пол. XIX ст. і вдосконалена як хроматичний інструмент – у другій пол. XIX ст. До середини XX ст. основу репертуару для цього інструменту складала народна музика, а саме обробки та акомпанементи пісень і танців. Це зумовлено обмеженістю технічних можливостей як самого інструмента, так і виконавців. У правій руці, зазвичай, виконувалась мелодія або варіації, а в лівій – легкий акомпанемент.

Аналіз останніх публікацій. Питання перекладення творів для баяна вивчали Ф. Ліпс, М. Давидов, М. Оберюхтін та ін. У своїх роботах вони досліджують прийоми перекладення творів, написаних для різних інструментів і різних складів, для виконання на баяні. Але, на нашу думку, питання перекладень органної музики епохи бароко в цих дослідженнях розкриті не повною мірою.

Виклад матеріалу дослідження. Удосконалення в середині ХХ ст. конструкції, а саме встановлення виборної системи в лівій клавіатурі, поява дублюючих рядів у правій клавіатурі, використання ламаної деки, що дозволило збільшити кількість тембрів і розширити діапазон звучання, значно збагатили виконавські можливості баяна та спонукало баяністів до пошуку нового репертуару. У баянному мистецтві з'явилися композитори-новатори В. Золотарьов, В. Власов, В. Подгорний, В. Зубицький, А. Рєпніков, В. Семьонов, Є. Дербенко, Р. Гальяно, які збагатили репертуар новими творами, написаними саме для баяна з урахуванням його виконавських особливостей. Але це не забезпечувало повною мірою виконавців репертуаром. У пошуках нового матеріалу вони зверталися до перекладень, тобто до пристосування творів, написаних для інших інструментів, для виконання на баяні. Перекладалися твори, написані для фортепіано, скрипки, органа та ін. інструментів різних епох, жанрів і стилів. Серед них особливо вдалими були перекладення органних поліфонічних творів епохи бароко. Це зумовлено подібністю природи звукоутворення на органі і баяні, а також широкими технічними можливостями баяна: наявність дублюючих рядів на клавіатурі, виборна система, широкий вибір тембрів (регістрів), що дозволяло наблизити звучання до оригіналу. Яскравим прикладом органної музики є органна Токата і fuga d-moll Й. С. Баха, що увійшла до репертуару багатьох музикантів, не лише органістів, зокрема провідних баяністів ХХ ст. і сьогодення.

У процесі розучування та концертного виконання даного твору, а також неодноразового прослуховування інших виконань, зокрема й органістів, ми звернули увагу на різноманітність перекладень, тобто пристосувань Токати і fugи d-moll для виконання на баяні. Саме це вплинуло на вибір теми дослідження.

Нами проведено порівняльний аналіз *трьох перекладень*: В. Бесфамільнова для готово-виборного баяна; Ф. Ліпса для виборного баяна; О. Толмачова для готового баяна. У процесі роботи виявлені певні закономірності і відмінності в даних перекладеннях, що стосуються перенесення фактури, регістрування, переосмислення штрихів, динамічних відтінків, артикуляції. В. Бесфамільнов багато музичного матеріалу виклав октавою вище від оригіналу. Як правило, це епізоди, які в перекладенні виконуються на транспонуючих регістрах «орган», «туті». Особливістю даного перекладення є розшифрування мелізмів: мордент на початку токати, трелі в 57-60 тактах. Також трапляються октавні подвоєння мелодії (ампліфікація) та зміна масштабу тривалостей. Важливу роль у даному варіанті перекладення посідає регістрування. Врахувавши та порівнявши специфіку звучання органа й баяна, при регіструванні В. Бесфамільнов намагався тембрально наблизити баянне звучання до оригіналу. Для цього автор використав широкі можливості багатотембрового баяна.

Як відомо, гучність звучання органу залежить від кількості увімкнених у момент звучання регістрів. Щоб наблизити звучання баяна до оригіналу, В. Бесфамільнов указав динамічні відтінки, що відображають приблизну гучність звучання на органі. Враховуючи особливості артикуляції на баяні, автор перекладення вдало вказав штрихи, якими виконується та чи інша частина перекладення. На нашу думку, для виконавця професійного рівня перекладення В. Бесфамільнова в технічному плані не викликає труднощів. Виконавець повинен володіти високою технікою виконання штрихів, філірування звуку. Необхідним є однаковий розвиток технічних можливостей правої та лівої руки, оскільки значна частина музичного матеріалу виконується шістнадцятими тривалостями двома руками.

Труднощі можуть виникнути при виконанні трелі у 57-58 тактах, де вона звучить у середньому голосі і виконується першим та другим пальцями правої руки. При цьому інші – виконують перший голос. При наявності багато тембрового інструмента з допоміжними рядами на клавіатурі, баяніст високого рівня зможе виконати цей твір досягнувши звучання, максимально наближеного до оригіналу.

Враховуючи регістрування (транспонуючі регістри), у звуковисотному відношенні музичний матеріал у перекладі Ф. Ліпса відповідає оригіналу. За винятком фрагменту з третьої долі 56 такту до 62. Тут голосоведення збережене у відповідності з оригіналом, але у звуковисотному відношенні проведення партій має відмінності. У своєму перекладенні Ф. Ліпс використав регістри «орган» і «туті». Враховуючи особливості перенесення фактури, це наближує звучання до оригіналу. Динаміка протягом твору вказана в дужках – (*ff*). На нашу думку, це рекомендації стосовно гучності у порівнянні із звучанням органу. Темпи відповідають оригіналу, в окремих епізодах указані штрихи. Труднощі при виконанні можуть виникнути з 57 такту до 85. Насичена фактура при виконанні

музичного матеріалу потребує великих розтяжок правої руки, а інколи незручних позицій. Це забирає чимало сил та енергії і у виконавця посереднього рівня можуть виникнути технічні проблеми.

Загалом перекладення Ф. Ліпса є вдалим, оскільки дозволяє наблизити звучання до оригіналу. Чимало баяністів використовують його у своїх концертних виступах/

У перекладенні О. Толмачова музичний матеріал у звуковисотному відношенні викладений відповідно до оригіналу. Голосоведення в творі збережене точно. Оскільки, перекладення можливе для виконання на інструменті без виборної системи, основне навантаження лягає на праву руку. У лівій, як правило, виконується партія педальної клавіатури органа.

Баяни без виборної системи, як правило, не мають багато тембрів, або взагалі є одноголосими. Відповідно, весь твір виконується на одному тембрі. В даному варіанті перекладення реєстрування не вказане, але на початку збірки автор наголосив, що при наявності багатотембрового інструмента, реєстрування здійснює виконавець на власний розсуд.

О. Толмачов приділив увагу засобам музичної виразності. Темпи вказані відповідно до оригіналу, в окремих місцях над нотами виписані штрихи, що є необхідними для артикуляційної відповідності при виконанні твору. Незважаючи на те, що в оригіналі динаміка не вказана, в перекладенні нюансування здійснене у порівнянні з органом звучанням.

При виконанні перекладення технічні труднощі можуть виникнути і у виконавців високого рівня. У 4 – 10 тактах при виконанні паралельних октав (для полегшення дозволяється звуки, вказані в дужках, не виконувати), у 22 – 27 тактах при виконанні секст.

При виконанні фуги складність полягає в тому, що правою рукою доводиться одночасно в швидкому темпі виконувати два, а інколи і три голоси, які перебувають у постійному розвитку.

Виконання перекладення О. Толмачова є енергозатратним і, на нашу думку, не зовсім виправданим, оскільки не дозволяє в повному обсязі наблизити звучання баяну до органного. Але, зважаючи на те, що не у всіх виконавців є готово-виборний багатотембровий інструмент, це перекладення є вагомим внеском у літературу для баяну.

Отже, при перекладенні музичного твору не можна лише переписувати ноти. «Все, що є в оригіналі, треба почути у нових темброво-інструментальних умовах, тобто творчо переосмислити. Перероблення фактури відповідно до особливостей баянної специфіки повинно здійснюватися виключно на основі матеріалу оригінального твору. Деякі спільні риси перекладача з композиторською творчістю ставлять перед першим високі вимоги щодо глибокого та всебічного знайомства із специфікою, виражальними і технічними можливостями різних музичних інструментів» [10; 170].

У результаті порівняльного аналізу трьох перекладень Токати і фуги виявлені відмінності, що стосуються перенесення фактури, реєстрування, засобів музичної виразності, таких як динаміка та штрихи.

У плані перенесення фактури всі троє намагалися максимально вірно зберегти голосоведення, пристосували до виконання на баяні. І це їм вдалося. Незначні зміни полягають у звуковисотному відношенні деяких голосів, зокрема в перекладеннях Ліпса і Бесфамільнова. У першого трапляється різниця до двох октав у висоті звучання. Другий багато музичного матеріалу виклав октавою вище від оригіналу, врахувавши транспонуєчи реєстри. Особливістю перекладення В. Бесфамільнова є застосування таких прийомів перекладення: ампліфікація, зміна масштабу тривалостей, переосмислення штрихів.

Реєстрування вказане лише в перекладеннях Ліпса і Бесфамільнова. Перший при реєструванні застосував лише два реєстри – «туті» і «орган». Враховуючи виклад матеріалу в перекладенні цього цілком достатньо для наближення звучання до органного. Другий застосував більшу кількість реєстрів, при підборі яких, на нашу думку, керувався засобами виразності – динаміка, штрихи. У перекладенні Толмачова при наявності багатотембрового баяна реєстрування виконується виконавцем самостійно.

Щодо динаміки та штрихів перекладення теж відрізняються. Так у перекладеннях Ліпса і Толмачова нюанси вказані, так би мовити, поверхово, у порівнянні зі звучанням твору на органі, у Бесфамільнова – детально.

У плані технічних труднощів при виконанні перекладення теж відрізняються. Так, перекладення Ліпса і Бесфамільнова виконуються частіше, оскільки на готово-виборному баяні простіше виконати твір, наблизивши звучання до оригіналу, і труднощі, які можуть виникати – є виправданими. Перекладення Толмачова енергозатратне і тут набагато важче розкрити образ та зміст твору.

Висновки. Проаналізувавши перекладення Ф. Ліпса, В. Бесфамільнова, О. Толмачова можна визначити основні принципи та прийоми перекладення органної Токати і фуги ре-мінор для баяна. Серед них виділяємо такі:

- перекладення фактури у звуковисотному відношенні повинне відповідати оригіналу;
- максимально збережене голосоведення;

- динаміка у перекладенні повинна вказуватися, незважаючи на її відсутність в оригінальному викладенні;
- штрихи мають бути вказані у відповідності з артикуляцією;
- для тембрального наближення звучання баяна до органа продуманим та осмисленим має бути реєстрування твору при перекладенні.
- для зручності виконання музичний матеріал має бути розподілений між правою та лівою руками, враховуючи анатомічні особливості людини та технічні можливості інструмента.

Для наближення звучання до оригіналу, полегшення виконання при перекладенні дозволяється використовувати такі *прийоми*: ампліфікація та редукція, зміна масштабу тривалостей, зміна октав у яких виконується голос (зміщення по вертикалі), переосмислення штрихів, педалізація.

Із виконавського досвіду хочу підкреслити важливість у використанні власних текстових уточнень, що стосуються головним чином артикуляції, виділення прихованих поліфонічних голосів, підкреслення опорних звуків в окремих мотивах і фразах.

Врахування вищеперелічених прийомів та принципів переосмислення органної фактури є науково обґрунтованим та практично оправданим. Їх використання у виконавській практиці дозволять розширювати репертуарну баянну палітру, збагачуючи специфічними виразовими баянними засобами, донести звучання органної музики до широкої слухачької аудиторії.

Список використаної літератури:

1. *Александр Толмачев*. Доступ / <http://rusbas.pereplet.ru/ved-tolm.html> [13.10.2018]0
2. *Альбом Баяниста* / Упор. Бесфамільнов В. Київ : Муз. Україна, 1974. 78 с.
3. *Бакеева Н.* Орган. М. : Музыка, 1977. 144 с.
4. *Бах Й. С.* Органная токката и fuga ре минор. Доступ / www.belcanto.ru/bach_565.html [12.09.2018]
5. *Бах Й. С.* Органное творчество. Доступ / www.belcanto.ru/bach_organ.html [12.09.2018]
6. *Бесфамільнов В. В.* Доступ / <https://uk.wikipedia.org/wiki/> [10.11.2018]
7. *Галацкая В.* Музыкальная литература зарубежных стран. М. : Музыка, 1978. 366 с.
8. *Давидов М.* Теоретичні основи перекладення інструментальних творів для баяна. Київ : Муз. Україна, 1977. 120 с.
9. *Давыдов Н.* Методика переложений инструментальных произведений для баяна. М.: Музыка, 1982. 173 с.

References

1. *Aleksandr Tolmachev*. Dostup / <http://rusbas.pereplet.ru/ved-tolm.html> [13.10.2018]0
2. *Albom Baianista* / Upor. Besfamilnov V. Kyiv : Muz. Ukraina, 1974. 78 s.
3. *Bakeeva N.* Orhan. M. : Muzyka, 1977. 144 s.
4. *Bakh Y. S.* Orhannaia tokkata y fuga re mynor. Dostup / www.belcanto.ru/bach_565.html [12.09.2018]
5. *Bakh Y. S.* Orhannoe tvorchestvo. Dostup / www.belcanto.ru/bach_organ.html [12.09.2018]
6. *Besfamilnov V. V.* Dostup / <https://uk.wikipedia.org/wiki/> [10.11.2018]
7. *Halatskaia V.* Muzykalnaia lyteratura zarubezhnykh stran. M. : Muzyka, 1978. 366 s.
8. *Davydov M.* Teoretychni osnovy perekladennia instrumentalnykh tvoriv dlia baiana. Kyiv : Muz. Ukraina, 1977. 120 s.
9. *Davidov N.* Metodyka perelozheniy ynstrumentalnukh proyzvedenyi dlia baiana. M.: Muzyka, 1982. 173 s.

ПЕРЕЛОЖЕНИЕ БАРОККОВОЙ ОРГАННОЙ МУЗЫКИ ДЛЯ БАЯНА: НА ПРИМЕРЕ ОРГАННОЙ ТОККАТЫ И ФУГИ РЕ-МИНОР Й.С.БАХА

Лахтюк Иван Ростиславович – соискатель высшего образования
II образовательного уровня «Магистр»,
Ривненский государственный гуманитарный университет,
г. Ривне

Осуществлен сравнительный анализ трех переложений для баяна (В. Бесфамильного, для готово-выборного баяна; Ф.Липса для выборного баяна; О. Толмачева для баяна с готовой системой) одного из известнейших органных произведений – Токкаты и фуги ре-минор Й. С. Баха. Раскрыты закономерности и особенности в названных переложениях, касающиеся перенесения фактуры, регистрирования, переосмысления штрихов, динамических оттенков, артикуляции. Определены принципы, за указанными приемами, которые используются при приспособлении органных произведений для исполнения на баяне.

Ключевые слова: баян, орган, органная музыка, эпоха барокко, Й. С. Бах, Токката и fuga ре минор, В. Бесфамільнов, Ф. Липс, О. Толмачев, переложения для баяна.

**THE TRANSPOSITION OF BAROQUE ORGAN MUSIC FOR THE ACCORDION:
ON THE EXAMPLE OF J. S. BACH'S TOKATI AND FUGUE D-MOLL**

Lakhtiuk Ivan – a student-magister of the national instruments department of art institute of Rivne state humanitarian university

The article describes a comparative analysis of three transpositions for the accordion (V. Besfamilnova for the ready-made accordion, F. Lips for the elected accordion, O. Tolmachov for the accordion with only the finished system) of one of the most popular and the most well-known organ works of J. S. Bach's Tokati and Fugues in re-minor. Here are some regularities and differences in the transpositions, which concern the transfer of the invoice, registration, as well as rethinking of strokes, dynamic shades, articulation. The basic principles and methods of use used in the adaptation of organ pieces of the Baroque epoch to perform on the accordion are derived.

Key words: accordion, organ, a transposition for the accordion, J. S. Bach, the Baroque epoch, Tokata and Fugue d-moll, V. Bessfamilnov, F. Lips, O. Tolmachiov.

UDC 780.8:780.647.2:78.03(430)

**THE TRANSPOSITION OF BAROQUE ORGAN MUSIC FOR THE ACCORDION:
ON THE EXAMPLE OF J. S. BACH'S TOKATI AND FUGUE D-MOL**

Lakhtiuk Ivan – a student-magister of the national instruments department of art institute of Rivne state humanitarian university

In the process of learning and concert performance of a work written in the original for another instrument, the question of the choice of transposition is raised before the musician, which will allow the sound to be brought closer to the original, especially during performing on the accordion organ pieces of the Baroque epoch, which occupy a significant place in the repertoire of the accordionists.

The article describes a comparative analysis of three transpositions for the accordion (V. Besfamilnova for the ready-made accordion, F. Lips for the elected accordion, O. Tolmachov for the accordion with only the finished system) of one of the most popular and the most well-known organ works of J. S. Bach's Tokati and Fugues in d-moll. Here are some regularities and differences in the transpositions, which concern the transfer of the invoice, registration, as well as rethinking of strokes, dynamic shades, articulation. The basic principles and methods of use used in the adaptation of organ pieces of the Baroque epoch to perform on the accordion are derived.

In this article also it is explained about the importance of using their own text clarifications, which relate mainly to articulation, the allocation of hidden polyphonic voices, the emphasis on supporting sounds in individual motifs and phrases. For help for the executor-accordionist in choosing a transposition option for the organ J. S. Bach's Tokati and Fugue d-moll, the article provides information on the peculiarities of each of the three transmissions. Also it is listed the main performance difficulties that may arise in the process of learning and concert performance.

The article will help musicians to enrich the knowledge of transcriptions, especially for the accordionists of the transposition of the organ music of the Baroque epoch for the accordion.

Key words: accordion, organ, a transposition for the accordion, J. S. Bach, the Baroque epoch, Tokata and Fugue d-moll, V. Bessfamilnov, F. Lips, O. Tolmachiov.

Надійшла до редакції 2.11.2018 р.

УДК 477.22.11

**ІСТОРИОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ МУЗИЧНОГО ЖИТТЯ РІВНЕНЩИНИ ДОБИ
ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ**

Чикалюк Галина – здобувач вищої освіти II освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 034 «Культурологія», Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
ORCID. 0000-0002-2582-8870
chykaliuk123@gmail.com

Здійснено історіографічний огляд наукових розвідок та інформаційних повідомлень у місцевій пресі, які стосуються музичного життя Рівненщини останнього десятиліття XX – початку XXI ст. Регіональні аспекти музичного життя Рівненщини періоду державної незалежності розглянуто крізь призму опублікованих результатів наукових досліджень мистецтвознавців та повідомлень публіцистичного характеру у місцевих друкованих засобах масової інформації. В процесі виконання інформаційного огляду останніх, використано принцип групування (виокремлено чотири основні напрями «Фестивалі», «Постаті», «Події» та «Колективи»).

Ключові слова: історіографія, музичне життя Рівненщини.

ЗМІСТ

<i>Постоловський Р. М.</i> Вітальне слово	3
<i>Виткалов С. В., Виткалов В. Г.</i> Культурна діяльність як предмет наукового аналізу	4

Розділ I. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА РЕТРОСПЕКТИВА ЛЮДСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

<i>Бондарчук Я. В.</i> Відображення найдавніших культів у сакральних календарях палеоліту	8
<i>Чечельницька Г. В.</i> Крос-культурні компетенції в процесі крос-культурної взаємодії	16
<i>Марцинковський С. Л., Марцинковська І. М.</i> Україна та європейський культурно-освітній простір	22
<i>Кучина Н.І., Поліщук А. В.</i> Розвиток клубної діяльності в історичному аспекті	28
<i>Глушук О. Г., Малійчик В. С.</i> Рівненщина крізь призму державного архіву Рівненської області	34
<i>Логвиченко А. С., Казначєєва Л. М.</i> Діяльність музеїв м. Новоград-Волинського	39
<i>Підцерковна Я. Й., Павлунь В. Р.</i> Дитяче умеблювання в інтер'єрі поліської хати: колиска	45

Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Діба О. П., Тадля О. М.</i> Компетентнісно-орієнтовані завдання в системі вищої освіти у сфері культури і мистецтв	53
<i>Давидовський К. Ю.</i> Синтез видів музичної пам'яті як методологічний чинник подолання естрадного хвилювання у студентів виконавських факультетів закладів музичної освіти	59
<i>Кобрин Н. В.</i> Особливості аудіальних форм роботи на уроках української музики у спеціалізованій освіті	65
<i>Обух Л. В.</i> Особливості підготовки менеджерів музичної культури у вищих мистецьких навчальних закладах	72
<i>Мельничук Ю С.</i> Начальна вистава як засіб розкриття фахових здібностей студентів	77
<i>Лобан Т. Й.</i> Анатомія танцю як складова у підготовці майбутнього хореографа	83
<i>Мохнюк Р. С.</i> Культуротворча складова майстер-класів у системі андрагогіки	87
<i>Самохвалова А. І., Онищенко Н. Г.</i> Проблеми викладання еколого-правових дисциплін на прикладі курсу «Екологічне право» у технічних вищих навчальних закладах	94
<i>Натаров В. П.</i> Деякі методичні прийоми управління інформацією діяльністю студентів на лекції	98
<i>Стихун Н. В.</i> Розвиток професійної майстерності вчителів засобами театрального мистецтва у сучасних умовах загальноосвітньої школи	103
<i>Гаврилюк Л. В., Казначєєва Л. М.</i> Формування творчої особистості у літературно-мистецькій студії Сарненського районного будинку дітей та молоді	109
<i>Романюк О. В.</i> Організація функціонального простору для початкових класів	114

Розділ III. КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ПАРАДИГМА УКРАЇНИ В РОЗМАЇТТІ ВИЯВІВ

<i>Маркевич Л. А.</i> Від історичної генези балетної форми до театральньо-сценічного коду національної балетної вистави	120
<i>Волошина Л. П.</i> Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти	127
<i>Шевченко М.</i> Муніципальна капела бандуристів м. Івано-Франківська: історія становлення, творча діяльність, мистецькі здобутки	133
<i>Легка І. П.</i> Фундаментальні принципи обробки танцювального фольклору та методи їх використання в народно-сценічній хореографії	137
<i>Цімох Н. І.</i> Становлення та розвиток жанрів радянського телебачення	143
<i>Чорна К. В.</i> Феномен інфотейнменту в телевізійних програмах	148
<i>Ляхтюк І. Р.</i> Перекладання барокової органної музики для баяна : на прикладі органної токати і фуги Ре- Мінор Й. С. Баха	153
<i>Чикалюк Г.</i> Історіографія досліджень музичного життя Рівненщини доби державної незалежності України	157
<i>Велінець Б.</i> Колекціонування творів ювелірного мистецтва : специфіка утворення зібрань	164
<i>Глуцук О. Г., Бартош К. С.</i> Publicart як сучасна культурно-мистецька практика: вітчизняний та зарубіжний досвід	170

Розділ IV. ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

<i>Черепанин М. В.</i> «Крила мрії» як форма реалізації мистецької практики в сучасних умовах.....	176
<i>Костюк Л. К., Усик О.</i> «Серпанок» в українському народному вбранні: культурологічний аспект	178
<i>Гадзицька С. Р.</i> Кетрін Менсфілд : від короткого оповідання до світового визнання	183
<i>Вальд Б.</i> Регіональні програми українського друку: досвід Рівненщини	186

CONTENTS

<i>Postolovskiy R.</i> Congratulatory word	3
<i>Vytkalov S., Vytkalov V.</i> Cultural activity as a subject of scientific analysis	4

Part I. HISTORICAL AND CULTURAL RETROSPECTIVE OF HUMAN CREATIVITY

<i>Bondarchuk Y.</i> The ancient cults reflection in the paleolithic sacred calendar	8
<i>Chechelnytska H.</i> Cross-cultural competences in implementation of the cross-cultural communication process	16
<i>Martsynkovskiy S, Martsynkovska I.</i> Ukraine and European cultural and education space	22
<i>Kuchyna N., Polishchuk A.</i> Development of club activities in the historical context	28
<i>Glushchuk O., Maliychyk V.</i> Rivne region through the prism of the state archive of the Rivne region	34
<i>Logvichenko A., Kaznacheieva M.</i> The work of the museums of Novohrad-Volynsky	39
<i>Pidserkovna Y., Pavlun V.</i> Children furnishing in polissia hut interior: a cradle	45

Part II. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECT OF CULTURAL ACTIVITY

<i>Dyba E., Tadlya A.</i> Competent – oriented challenges in the system of higher education in the sphere of culture and arts	53
<i>Davydovskiy K.</i> Synthesis of types of musical memory, considered as a methodological factor for overcoming variety excitement among students of the performing departments of musical education institution	59
<i>Kobryn N.</i> The features of the auditing methods of training at Ukrainian music lessons at specialized education	65
<i>Obukh L.</i> Training of managers of music culture in higher art educational establishments	72
<i>Melnichuk Y.</i> Modality of the register : current trends and formation of the worldwide	77
<i>Loban T.</i> Anatomy of dance as a composition for the preparation of the future choreographer	83
<i>Mokhnyuk R.</i> Cultural composition of master classes in the system of adaptation	87
<i>Samokhvalova A, Onischenko N.</i> The main problems of teaching ecological and legal disciplines on the basis of a course «Environmental law» in the technical higher educational institutions s	94
<i>Natarov V.</i> Some teaching methods for managing students’ cognitive-activity at lectures	98
<i>Stykhun N.</i> Development of professional skills of teachers by means of theatrical art in the modern conditions general school	103
<i>Gavrulyuk L., Kaznacheieva L.</i> The formation of a creative person in the literary and artistic studio of Sarny district house of children and youth	109
<i>Romanyuk O.</i> Organization of functional space for initial classes	114

Part III. PEDAGOGICAL PROBLEMS OF MODERN HIGH SCHOOL

<i>Markevych L.</i> From historical genesis of ballet form to theater scenic code of national Baltic performance	120
<i>Voloshyna L.</i> Classical dance as the basic aspect of choreographic education in high school	127
<i>Shevchenko M.</i> Municipal Capella of bamdurist of the city Ivano-Frankivsk: history of development, creative, performing activity	133
<i>Lehka I.</i> Fundamental principles of processing of dance folklore and dance folklore and methods of their use in folk stage choreography	137
<i>Tsimokh N.</i> Tendencies of becoming and development of genres of soviet television	143
<i>Chernaya C.</i> The phenomenon of infotainment is in telecasts	148
<i>Lakhtiuk I.</i> The transposition of baroque organ music for the accordion on the example of J.S. Bach's tokati and fugue D-moll	153
<i>Chykalyuk G.</i> Historiography of studies of musical life of the Rivnenshyna during the period of state independence	157
<i>Velinets B.</i> Festival tourism as a significant component of the event tourism in Rivne region	164
<i>Glushchuk O., Bartosh K.</i> Ublicaret as a modern cultural and artistic practice: domestic and foreign experience	170

Part IV. CULTURAL AND ARTISTIC PARADIGM OF UKRAINE IN THE DIVERSITY OF MANIFESTATIONS

<i>Cherepanyn M.</i> Vasylovych «Wings of dream» as a form of realization of artisti practice in modern conditions»	176
<i>Kostiuk L, Usyk O.</i> Gauze use in Ukrainian folk costume: culturological aspect	178
<i>Hadzytska S.</i> Katherine Mansfield: from a short storyto world recognition	183
<i>Vald B.</i> Program of the providing of Ukrainian book to local population (in the example of Rivne region)	186

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

АЛЬМАНАХ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «АФІНА» КАФЕДРИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА
МУЗЕЄЗНАВСТВА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИПУСК 18

Наукове редагування і коректура – *проф. Виткалов В.Г.*
Упорядкування, верстка та макет – *проф. Виткалов С.В.*
Відповідальний за випуск – *Виткалов В.Г.*

Підписано до друку 24.11.2018. Замовлення № 227/1.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 21.8. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: м. Рівне, вул. С. Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства. Тел. 0(362) 63-42-62

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології та музеєзнавства. Вип. 18 / За ред. проф. С. В. Виткалова. Рівне : РДГУ, 2018. 195 с.

*Свідотство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р.
Зареєстрованого Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

ISBN 978-966-8424-77-9

**ББК 71.0
УДК 08:168.522**

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12